

Eksempler – fysisk miljø i barnehagen

I følge rammeplan for barnehagen skal barnehagen legge til rette for progresjon gjennom valg av pedagogisk innhold, arbeidsmåter, leker, materialer og utforming av fysisk miljø. Her er noen eksempler som er ment å inspirere barnehagene i dette arbeidet.

ARTIKKEL | SIST ENDRET: 07.09.2017

Praksiseksempler



Når stoler blir kanoer

Inne på byggerommet har noen barn lagt ned alle stolene på gulvet, og de sitter oppå og svaier. En voksen blir nysgjerrig og spør barna hva de driver med: «På kanotur», svarer den yngste gutten. Han viser hvordan du padler, og forteller hvordan årene fungerer. Sammen sitter de og snakker om kanoer og kanoturer, og flere barn kommer til og blir med i leken med stolene. En annen voksen titter inn og sier at det ikke er lov å leke med stolene, for da blir de skrappt opp og ødelagt. Den voksne som er med i leken, svarer at dette var ukjent for henne, og hun finner fram noen grønne matkasser som erstatning. Leken fortsetter, helt uavbrutt, bare et lite skifte.

Rammeplanen stadfester at personalet i barnehagen skal organisere rom, tid og lekemateriale for å inspirere til ulike typer lek. Samtidig skal barnehagen være en arena hvor barn skal få erfaringer med å gi omsorg og ta vare på omgivelsene. Den nye rammeplan sier at barnehagen har en viktig oppgave i å fremme verdier, holdninger og praksis for mer

bærekraftige samfunn. I møtet mellom dette kan det, slik denne fortellingen gir et bilde på, oppstå spenningsforhold og dilemmaer som fordrer kritiske refleksjoner rundt pedagogisk praksis.

Refleksjonsspørsmål

- Hvordan møter vi barns lek der materialer kan få en annen funksjon?
- Hvilke regler har vi som kan hindre barns lek og uttrykk?
- Hva skjer om barn møter ulike meninger om hva materialer kan brukes til?
- Hvordan ivareta perspektiver om en bærekraftig utvikling, samtidig som barna får eksperimentere og ta i bruk ulike materialer i vårt miljø?
- Hvordan får barna medvirke til å gi uttrykk for hva de synes om barnehagens leke- og læringsmiljø?
- Hvordan opprettholder vi kvalitet i vårt miljø/i alle rom?



Lek med vann

Ute er det stille. Det er flott vær, litt sol og tørt, men mye vann i søledammen. En voksen tar med seg fire barn inn i lekebua og finner fram bøtter og spader. En gutt finner den store gjennomsliktige kanna, den kan bli til fin vannlek. De tar med noen vannmøller også. Nede ved dammen blir to av barna opptatt av å fylle den store kanna med vann, og de bruker spadene sine. De står lenge og jobber med dette. En voksen tar med seg ei melkekasse, setter seg sammen med barna, og de snakker om å fylle opp kanna helt. Kanskje rommer den 6-8 liter?

Noe magisk skjer, kanna lekker fra fire hull på toppen. En flott fontene blir til. Hullene har lik avstand, slik at vannstrålene er symmetriske. Barna og den voksne blir veldig opprømte, og de roper og ler sammen. Flere barn kommer til, og plutselig er det fullt av barn i dammen, spesielt rundt kanna. Så forsvinner vannstrålene sakte men sikkert. Den voksne roper at vi må fylle på mer vann til fontenen. Barna blir travle, alle hjelper til. Barna forstår sammenhengen - jo mer vann i kanna, jo større stråler. To gutter finner kopper og kar til å fange vannstrålene, mens ei jente hele tiden jobber aktivt med å fylle på vann. Et annet barn rører i kanna hele tiden og mister spaden sin mange ganger på «dypet». Så finner de ut at de kan stoppe vannstrålen. De kjenner med fingeren sin rundt hullet, og den voksne spør: «Klarer dere å stoppe vannet?» Barna ser på den voksne og nikker, så putter de fingeren sin i hullet på kanna. Ute er det stille. Så mange oppdagelser.

I følge rammeplanen skal barna oppleve et stimulerende miljø som støtter opp om deres lyst

til å leke, utforske, lære og mestre. Barnehagen skal introdusere nye situasjoner, temaer, fenomener, materialer og redskaper som bidrar til meningsfull samhandling. Barnehagen skal inspirere til og gi rom for ulike typer lek både ute og inne.

Refleksjonsspørsmål

- Hvordan gir vi barn muligheten til å eksperimentere og utforske i utemiljøet?
- Har vi et miljø som oppmuntrer til lærende møter mellom barn ute?
- Hvilken rolle spiller den voksne i barns undring, utforskning og oppdagelser?
- Hvilke aktiviteter inspirerer uterommet til?
- Hva forteller utemiljøet om vår barnehage?

Artikler

Vetuva: Vil ikke være en institusjon

Vetuva: Hvis veggene kunne snakke

Vetuva: Det kjennest som å flyge ut i verdensrommet

Vetuva: En mer harmonisk barnehagehverdag

Doktorgradsavhandling: Barnehagens rom